

TORONTÁI

A BÁNSÁG MAGYAR POLITIKAI NAPILAPJA
Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Veliki
Becserek, Obiljiteva ucca 1. Telefon: 281 és 21

CSÜTÖRTÖK, 1929 SEPT. 12
58. ÉVFOLYAM, 210. SZÁM

FELELŐS SZERKESZTŐ: Dr. MARA JENŐ
Előfizetési árak: évente 300, félévre 150, negyed-
évre 75, havonta 25 dinár. Megjelenik délelőtt.

Az Avala-ügynökség jelenti: A földművelésügyi miniszter előterjesztésére a király aláírta a mezőgazdaság előmozdításáról szóló törvényt, amely a hivatalos lapban való megjelenése napján lép életbe.

Jasper belga miniszterelnök megkeresést intézett a francia, angol, német, olasz és japán kormányokhoz és felkérte őket, hogy Nemzeti Bankjaik képviselőit küldjék Brüsszelbe, hogy a Nemzetközi Bank megszervezésére vonatkozó előkészületeket megkezdjék. Hír szerint, a Nemzetközi Bank már október második felében megkezdte a működését.

A naptárreform-bizottság a napokban fejezte be a működését és terveze szerint, amelyet az amerikai Egyesült-Államok a legközelebbi népszövetségi közgyűlés elé terjeszt, az évek tizenhárom hónapból állanak és minden hónapnak 28 napja van. A hónapok vasárnapkal kezdődnek. Az új naptári évet a tervezet elfogadása esetén, 1933-ban vezetik be.

Szerdán reggel gyorsvonattal Beográdba érkezett a prágai újságíró és politikai főiskola hallgatóinak egy nagyobb csoportja. A főiskolai hallgatók tanulmányi kirándulásra vannak és eddig Ljubljánát, Zágrebot, Szplitet és Dubrovnikot látogatták meg. Beograd megtekintése után Szkopljéba utaznak.

Berlin város törvényhatósága szerdán rendkívüli ülést tartott, a melyen Eckener kapitányt díszpolgárává választotta.

A berlini Reichstag és a lüneburgi kormányzó épület elleni bombamerénnyel gyanúsítottan, a rendőrség letartóztatta Nickel volt stutgarteri rendőrkapitányt, Salamon Brunó bárót, a „Landvolk” szerkesztőjét, Wenschke lap tulajdonost és Kühle nevű munkatársát. A rendőrség tegnap hivatalos kommunikéban közölte, hogy a letartóztatottak tagadják a bombamerénnyel való részességüket.

TÖZSDE

Szeptember 11.

MA 100 DINÁR:

Budapesten	9 96	pengő
Berlinben	7 38	ar. márká
Bécsben	12 44	silling
Zürichben	9 12	sv. frank
Frieszthen	33 64	lira
Prágában	59	ceseh kor.
Newyorkban	—	dollár
Bukarestben	—	leu

BUDAPESTI ÉRTÉKTÖZSDE.
Magyar Hítel 80.2, Olasz Bank 71,
Nemzeti Bank 224, Pesti Hazai 200,
Ganz-Danubius 101, Ganz-Villamos
65, Nasic 165.5, Délcukor 101.

„A Népszövetség nem adhatja meg a kisebbségeknek a jogi személy jelleget” —

mondotta Mironescu román külügyminiszter.

Geni, szept. 12.

A népszövetségi évi jelentés általános vitájával kapcsolatosan, szerdán Guerrero elnök felszólította a szónokokat, hogy röviden beszéljenek, mert különben kénytelen lesz felszólalási idejüket korlátozni.

Marr ausztráliai fődélegátus volt az ülés első szónoka, aki a Népszövetséget Ausztrália békeszeretéről biztosította, majd Mironescu román külügyminiszter beszélt.

Mironescu egyebek között kijelentette, hogy

örömmel fogadná a döntőbírósg ítéletével szemben a népszövetségi tanács felülvizsgálati jogkörét, majd a kisebbségi kérdés kapcsán kijelentette, hogy véleménye szerint, a Népszövetség nem mehet túl a madridi határozatokban biztosított kedvezményeken és nem adhatja meg a kisebbségeknek a jogi sze-

mély jelleget, mert ez veszélyeztetné az államok szuverénitását.

Helyeselte, hogy a Kellog-paktumot összhangba hozzák a népszövetségi alkotmánnyal és végül kifejtette, hogy nézete szerint, módosítani kell a népszövetségi alkotmány 16. szakaszát.

Mironescu végül Apponyi Albert keddi beszédére tett megjegyzéseket.

Megszervezik a buzaeladást.

Nagyobb hitelt kap a földműves szövetség.

Beograd, szept. 12.

Az Avala jelenti: Demetrovity Juraj kereskedelmi miniszter szerdán tárgyalásokat folytatott a szerb földművelésügyi vezetőkkel, a kikkel megbeszélte a szövetség buza-kereskedelmének lebonyolítását.

A miniszter felismerte a buzaeladás megszervezésének nagy jelen-

tőségét és közbenjárt a Narodna bankánál, hogy a földművelésügyi hitelét jelentősen emeljék.

Demetrovity kereskedelmi miniszter a hadügyminiszterrel is érintkezésbe lépett és arra kérte, hogy a hadsereg szükségletét közvetlenül a földművelésügyi szövetségtől, mint a termelők képviselőjétől, szerezzék be.

Másodszor is megszökött a sikkasztó beográdi rendőrtisztviselő.

Beograd, szept. 12.

Az Avala-ügynökség jelenti: Az esztországi sajtóiroda, az Eta, közli, hogy

Radulovity Zsarkó volt beográdi rendőrtisztviselő, aki 400 ezer dinár elsikkasztása után Jugoszlá-

viából eltűnt és akit Revalban a rendőrség letartóztatott, megszökött a rendőri fogdából.

Vele együtt kerekelt oldott a szeretője, Engel Lidia is. Valószínű, hogy mindketten Finnországban keresnek menedéket.

Széleskörű önkormányzatot követelnek a szlovákok.

Prága, szept. 12.

A szlovák néppárt nagygyűlésén Hlinka nagyszabású beszédet mondott, amelyben a szlovák lakosság mai helyzetét ismertette és részletesen kitért a pittsburgi szerződésre, amely 1929-ben megadja a szlovák lakosság azon jogát, hogy a szlovák területek jövőbeni sorsa felett szabadon határozhasson. Hlinka arra a

kérdésre, hogy a szlovák lakosság kívánja-e a pittsburgi egyezménynek az alkotmányba való becikkelyezését, a tizezer főnyi hallgatóság lelkesen helyeselt.

Labay volt miniszter a következő szónok, aki kijelentette, hogy a szlovák nép addig nem nyugszik, amíg széleskörű önkormányzatot nem biztosítanak a szlovák területeknek.

Óriási tűzvész pusztított egy romániai városban.

Bukarest, szept. 12.

Nagy tűz pusztított szerdán délután a Bukaresthez közelfekvő Trgoviste mezővároskában.

Ismeretlen okból kigyulladt egy lakóház és a lángok átterjedtek a szomszédos épületekre, úgy hogy rövidesen

egy egész uccasor lángokban állott.

A tűz pusztításaival szemben teljesen tehetetlen volt a tűzoltóság és nem sikerült a tűz lokalizálása sem. Három ucca,

nyolcvanöt ház esett a lángok martalékául,

közöttük számos bérház, úgy hogy mintegy ezer személy lett hajléktalanná.

Harminc méteres árokba zuhant egy kövel megrakott teherautó.

Ketten meghaltak, három haldokolt a kórházba szállítottak.

Beograd, szept. 12.

Sulyos kimeneteli autószerencsétlenség történt tegnap a Kraljevó-raskai utvonalon. A kraljevói kőbányából teherszállító autón követ szállítottak az építés alatt álló Kraljevó-raskai utra és egy éles fordulónál

a fék hirtelen felmondta a szolgálatot.

A sulyosan megrakott autó a következő pillanatban feltartóztatatlanul megindult a lejtős uton és

óriási sebességgel belerohant egy harminc méteres mélységbe.

Car Mihály soffőr és segédje, Szaszity Jován, szörnyethalt, három munkást haldokoltva kórházba szállítottak és a borzalmas sorstól csupán a negyedik munkás menekült meg, aki élete kockázatásával, kiugrott a vad sebességgel rohanó autóból, de szerencsére baja nem történt. A teherautó a rázuhanó köztömeg alatt pozdorjává tört.

A szőlő szállításának korlátozása.

Beograd, szept. 12.

Az Avala jelenti: A kereskedelmi miniszter egyik régebbi szabályrendeletét, amely a szőlő szállítását szabályozta, sokan félreértették, emiatt a kereskedelmi minisztérium most magyarázó rendeletet adott ki és ebben közli, hogy a szállítási megszigorítások csupán a frissen felhasználandó ételszőlőkre vonatkoznak és semmiesetre sem a feldolgozásra váró szőlőre.

MacDonald cáfolja az angol—amerikai szövetség tervét.

London, szept. 12.

A francia lapok azon szenzációs híradásával kapcsolatosan, amely egy készülő amerikai—angol szövetségről számol be, MacDonald nyilatkozott az angol sajtónak és többek között a következőket mondotta:

— Tárgyalásokról szó sem lehet, Anglia igen óvatosan jár el és semmi esetre sem akar szövetséget kötni az Egyesült-Államokkal.

Az elterjedt hírek teljesen alaptalanok, mert hisz a terv komoly formában egyáltalában nem merült fel.

Nagyarányu kémkedést lepleztek le Görögországban.

Athén, szept. 12.

A „Patrisz” című lap közli, hogy Athénben szenzációs kémkedési affért lepleztek le,

amelynek központjában Capesana-dor őrnagy és Karamaditisz százados állanak, akik fontos katonai titkokat árultak el Törökország hadügyminisztériumának.

Capesana-dor őrnagy ötezer drachma havi fizetést kapott a török kincstártól, amelynek már évek óta a szolgálatában áll. Érdekes a görög hadügyminisztérium döntése a kémkedési afférban, úgy határozott ugyanis, hogy a bűnösöket nem állítja hadbírótság elé, hanem elbocsátja őket a hadsereg kötelékéből.

Kisorsolták a becskerekai őszi bajnoki mérkőzéseket.

Becskekerek, szept. 12.

A bányai egyetemes bizottság most sorsolta ki az 1929—1930. évi őszi bajnoki mérkőzéseket és a mérkőzések sorrendjét a következőképp állapította meg Becskerek részére.

Szeptember 29-ikén: Radnicski—Orao, Schwäbische—Obility (Borac-pálya), Zsak—Jedinsztvó, Vojvodina (VSK)—Borac (Zsak-pálya).

Október 6-ikán: Obility—Orao, Schwäbische—Radnicski (Zsak-pálya), Jedinsztvó—Borac, Zsak—Vojvodina (VSK) (Borac-pálya).

Október 13-ikán: Orao—Schwäbische, Radnicski—Obility (Obility-pálya), Vojvodina (VSK)—Jedinsztvó, Zsak—Borac (Borac-pálya).

Október 20-ikán: Orao—Jedinsztvó, Schwäbische—Zsak (Zsak-pálya), Vojvodina (VSK)—Radnicski, Obility—Borac (Borac-pálya).

Október 27-ikén: Schwäbische—Jedinsztvó, Vojvodina (VSK)—Obility (Obility-pálya), Zsak—Orao, Radnicski—Borac (Borac-pálya).

November 3-ikán: Vojvodina (VSK)—Schwäbische, Obility—Zsak (Zsak-pálya), Radnicski—Jedinsztvó, Borac—Orao (Obility-pálya).

November 10-ikén: Obility—Jedinsztvó, Schwäbische—Orao (Zsak-pálya), Vojvodina (VSK)—Borac, Radnicski—Zsak (Borac-pálya).

Betörtek egy malomba, elszállították és a határban felfeszítették a Wertheim-szekrényt.

Vasronccsa verték szét a hatalmas pénzszekrényt és legalább másfél óráig dolgozhattak rajta.

Crepaja, szept. 12.

Vakmerő kasszarablás tartja izgalomban a délbányai Crepaja község lakosságát. Ismeretlen tettesek behatoltak Szejty Száva malomába, elszállították és a község határában felfeszítették a Wertheim-szekrényt, amelyet aztán teljesen kiiosztottak.

A betörés az éjjeli órákban történt, amikor a malom környéke teljesen elcsendesedik. A vállalkozó szellemű betörők

felfeszítették a malom egyik udvari ablakának vasrácsát,

majd benyomták az ablakot és az így nyert résen bemásztak a malomba. Egyenesen az irodának tartottak,

feltörték az irodába vezető nehéz tölgyfaajtót

és hozzáláttak a súlyos Wertheim-szekrény elszállításához. A vas-kasszát most már a malom főbejárataán szállították el, mert az iroda íróasztalának fiókjában megtalálták a kulcsok másodpéldányát.

A három métermázsás Wertheim-szekrényt kétkerekű taligá-

ra tették és kiszállították a község határába.

Zsákmányukkal egy mélyebben fekvő földterületre mentek és ott felfeszítették a pénzszekrényt.

Feszítővasakkal, fejszékkel és súlyos kalapácsokkal dolgozhattak, de ilyen felszereléssel is legalább másfél óráig fáradhattak, amíg munkájukkal elkészültek.

A teljesen szétvert, vasronccsa vált kasszából kivették a pénzt és az okmányok, adókönyvek és egyéb üzleti iratok hátrahagyásával, elmenekültek.

A kasszarablást reggel vették észre a malomba jövő munkások. Értesítették a tulajdonost és a csendőrséget, amely haladéktalanul megindította a nyomozást és

a keréknyomokat követve, hamarosan megtalálta a felfeszített és kiiosztott pénzszekrényt.

Szejty Száva malomtulajdonos az ellopott összeget nem tudta pontosan meghatározni, hozzávetőleges becslése szerint azonban

a kasszában lévő összeg nem volt kétezer dinárnál több.

A vakmerő kasszarablók után erősen nyomoznak.

Megkezdődtek a beiratások.

Megélénkült az iskolák környéke.

Becskekerek, szept. 12.

A közoktatásügyi minisztérium rendelete folytán a főgimnáziumokban és a polgári iskolákban az idén szeptember 11-ikén kezdik meg a beiratásokat.

Tegnap volt a beiratások első napja és már a kora délelőtti órákban szokatlanul élénk képet öltött a főgimnázium és a polgári iskolák környéke. A két és fél hónapja elcsendesedett folyosók benépesedtek a kipirult arcú diákokkal, akik okmányaikkal a kezükben, beiratkozni jöttek.

A főgimnázium szerb és magyar tagozatába egyaránt tegnap kezdtek meg a felvételt és a beiratkozás az új rendszer folytán gyorsan folyt, az eddigi szokástól eltérően, ugyanis nem az igazgatói irodában, hanem

osztályonként külön-külön helyiségben történt a tanulók felvétele. Az első napon, vagyis szerdán, meglehetősen szép számban iratkoztak be tanulók. A magyar tagozat első osztályába 26 tanulót vettek fel, de bizonyos, hogy ez a szám még jelentős mértékben növekedni fog, mert hisz ma és holnap még sokan kérhetik a felvételt. A szerb tannyelvű első osztályba 100-nál több tanuló iratkozott be, úgy hogy előreláthatólag az idén is négy első osztály lesz. A többi osztályokba is szép számmal iratkoztak be tanulók.

Hasonlóképpen tegnap kezdődtek a beiratások a leánypolgári (zárda) magyar és német tannyelvű tagozatába, ahol szintén szép számban voltak jelentkezők. A beiratások itt is, csakugy, mint a főgimnáziumban, pénteken délig tartanak.

Földet kérnek a becskerekai rendőrök részére.

A sokgyermekes családok eltartására kevés a fizetés.

Becskekerek, szept. 12.

Az agrárreform végrehajtásáról szóló és jelenleg is érvényben lévő rendeletek megadják a lehetőségét annak, hogy a rendőrségi legénység is részesüljön az agrárreform céljaira igénybevett földekből. Miután a becskerekai rendőrök fizetése meglehetősen kevés és alig elegendő a sokgyermekes családok eltartására, dr. Dimitrijevitj Tihomir rendőrfőkapitány elhatározta, hogy eljár a rendőrlégénység anyagi helyzetének megjavítása érdekében és

földet kér az agrárreform minisztériumtól a becskerekai rendőrlégénység részére.

Közbenjárásánál kifejti, hogy a becskerekai rendőrlégénység

anyagi helyzetén jelentős könnyítést jelentene, ha az agrárreform áldásaiból részesülnének.

Családtagjaik megművelhetnék a kiutalt területet, míg ők anyagi függetlenségük és megélhetésük biztosításának tudatában, sokkal lelkiismeretesebben végezhetik kötelességüket. A rendőrfőkapitány

a volt kincstári erdő mögötti területen kéri a megfelelő parcellák kihasítását,

ahol megfelelő nagyságu földterület áll rendelkezésre.

Dimitrijevitj Tihomir dr. rendőrfőkapitány szerdán délután utazott Beogradba és három napig időzik a fővárosban, mely idő alatt eljár a földművelésügyi minisztérium illetékes ügyosztályaiban.

Számos arany- és ezüstérmét kaptak a bányai kiállítók a beogradai állatkiállításán.

A becskerekai baromfiégyesület anyaga állott az érdeklődés központjában.

Becskekerek, szept. 12.

A beogradai tartomány mezőgazdasági és állatkiállítása, amelyet Beograd Vozdovac nevű külkerületében rendezett, véget ért. A nagyszabású kiállítás gazdag anyaggal szerepelt a beljéi kincstári uradalom, a topcsideri magtisztító állomás, külön osztályon bemutatták a legújabb rendszerű mezőgazdasági gépeket és terjedelmes pavilonja volt a műkertésznek, amelynek keretén belül a tartományi faiskola is kiállított. A kiállítás legkiemelkedőbb része, tárgyilagossá szemlélők egyöntetű ítélete szerint, a becskerekai baromfiégyesület választékos anyaga, amely már izléses elrendezésénél fogva felkeltette a nézők érdeklődését. A becskerekai baromfiégyesület egyforma kalitkái előtt állandóan sok volt a szemlélő és szakértők is elismeréssel nyilatkoztak arról a lelkes munkáról, amit a becskerekai kiállítók a fajbaromfiégyesület terén elértek.

Különösen azt a szemlélő propagandá kosarat nézték nagy figyelemmel, amelyben

egy közönséges tyúk és egy Lég-horn egy évi teljesítményét mutatták be.

A közönséges tyúk egy évben átlag 63 tojásnál többet nem tojik, míg

egy Lég-horn megieelő ápolás mellett 260 tojással ajándékozta meg a gazdáját.

A kiállítás alatt számos megrendelés és vétel is történt, ami szintén annak a jele, hogy a becskerekai baromfiégyesület sikerrel szerepelt a kiállításán.

A bíráló-bizottság

számos arany- és ezüstérmét ítél oda a becskerekai kiállítóknak.

Igy aranyérmét kapott: Berkovits Péter (sárga Orpingtonért), Marinkov Dragomir (Wyandotte), Putnik Péra (Rhode Island, Plymouth Rock, Lég-horn), Szenttamási Károly Hajducsica (Plymouth Rock), Várkonyi József (fehér és sárga Orpingtonjért), Zupán Emil (Lég-hornokért), Pantovity Milán baromfiakért, Kohn Dávid (indianer, kínai, „Mörchen”, elsteri) és Bock Gyula (vörös) galambjaiért. Ezüstérmével tüntették ki: Loch Jakobot (fehér Lég-horn, Rhode Island-red), Radanov Dragoljubot (Lég-horn, Plymouth Rock) és Kis Jánost magasróptü galambjaiért.

A legjobb gramofon márkák
A legújabb slageremlékek részletei

1929
Szept.
Syrus
Napre
hossz
A h
mulat
hon e
szomb
kötött
szinor
mét a
vegye
épités
foditja
csajta
jótéko
fizetés
otthon
pénztá
remük
Ben
koláza
leány
iratás
vanna
is fe
szüks
5 din
és az
Akik
iskola
szüle
szüks
20 di
Egye
zatba
ref.
tetne
9—12
A
utaz
egy
sot a
a m
vácr
táva
vácr
ben
csét
Gya
vas
kovi
volt
krag
szor
kere
N
jen.
len
jel
mel
dag
elvi
már
doh
és
bet
nap
tes
Buz
Tem
Buz
Tem

Szept. 12. csütörtök. Rk.: Mária Prot.: Syrus. Gör. kel.: Aleksz. Zsidó. Ab. 7. Nap-éle 5:31, nyugta 18:20. A nap hossza 12:49. Fz év végéig még 110 nap.

A MAI NAP HIREI

A meteorológiai intézet jelent: Hűvös éjszakákkal, nappali felmelegedéssel, néhány napon át túryomán derült, száraz idő várható. ooooooooooooooooo

A becskerekai tisztí otthon táncmulatsága. A becskerekai tisztí otthon egyesület szeptember 14-ikén, szombaton este tombolával egybekötött táncmulatságot rendez a Kaszinóban, amelynek tiszta jövedelmét a háboruban elesett tiszték özvegyei és árvái részére Beogradban építendő országos otthon céljaira fordítják. Külön meghívókat nem bocsájtanak ki. Belépődíj 10 dinár. A jótékony célra való tekintettel, felülfizetéseket szívesen fogad el a tisztí otthon vezetősége szombaton este a pénztárnál, vagy a rendezésben közreműködő rendőrségi tisztviselőknél.

Beiratások az áll. polgári leányiskolában (Zárda). Az állami polgári leányiskola minden osztályába a beiratások szeptember 11., 12., 13-ikán vannak. A vidékiek utólagosan, 14. is felvétetnek. A beiratkozáshoz szükséges egy felvételi lap (prijava) 5 dináros okmánybélyeggel ellátva és az utolsó iskolai bizonyítvány. Akik előszörre iratkoznak ebbe az iskolába, azoknak keresztlevele vagy születési anyakönyvi kivonat is szükséges. A beiratásnál fizetendő 20 dinár az „Egészségügyi Védelem-Egyesülete” javára. A magyar tagozatba magyar anyanyelvű román, kat., ref., illetve ev. vallású tanulók vétetnek föl. A beiratás délelőttönként 9—12-ig történik.

A becskerekai Zsak Kragujeváca utazik. A becskerekai vasutas sportegyesület, a Zsak, vasárnap revánst ad a kragujeváci Szlavíjának és a mérkőzés lejárására Kragujeváca utazik. A Zsak futbalcsapatával számos kísérő megy Kragujeváca, ahol a görög keleti temetőben koszorút helyeznek a szerencsétlenül járt és tragikus véget ért Gyakovity Milán volt becskerekai vasuti osztálymérnök sírjára. Gyakovity Milán hosszú időn át elnöke volt a vasutas sportegyesületnek. A kragujeváci kirándulás résztvevői szombaton reggel utaznak el Beccskerekéről.

Nagyarányu betörés Novibecsejen. Novibecsejéről jelentik: Ismeretlen tettesek betörték az elmúlt éjjel a Krsztity-féle trafikbódéba, a melyet teljesen kifosztottak. A gazdagon felszerelt bódé árukészletéből elvittek tizenötezer dinár áru okmánybélyeget, azonkívül rengeteg dohányneműt, csokoládét, cukorkát és néhány száz dinár készpénzt. A betörést kora reggel munkába siető napszamosok vették észre, akik értesítették a rendőrséget.

Budapesti terménytőzsde.

Szeptember 11-iki zárlat.

Buza	októberi	22.63 (22.64)
	márciusi	25.— (25.01)
	májusi	25.72 (—)
Tengeri májusi		18.07 (18.08)

Irányzat tartott.

Csalgói terménytőzsde.

Szeptember 11-iki zárlat.

Buza	szeptemberi	185 ¹ / ₈ (183 ¹ / ₈)
	decemberi	143 ³ / ₈ (141 ¹ / ₈)
	márciusi	149.— (146 ¹ / ₈)
Tengeri szeptemberi		104 ³ / ₈ (103 ³ / ₈)
	decemberi	102 ¹ / ₈ (100 ¹ / ₈)
	májusi	105 ⁷ / ₈ (104 ¹ / ₈)

Irányzat buzában szilárd. Irányzat tengeriben szilárd.

A munkáskamara esti tanfolyama. A munkáskamara becskerekai fiókjának vezetősége a szerb nyelv és a könyvvitel elsajátítására ebben az évben is tanfolyamot nyit. A tanfolyam okt. 1-től 1930 ápr. 1-ig tart. Felkéretnek mindazok a munkások, munkásközpontok, kereskedelmi és magánalkalmazottak, akik hajlandóak a tanfolyamot elvégezni, hogy szeptember 15-ikéig jelentkezzenek a helybeli munkáskamaránál (Szlovénacska u. 11.) Az ingyenes tanfolyamon hetenként kétszer tartanak előadásokat este 19 órától 21 óráig.

Kiszabadult egy farkas a cirkusz kétérecéből. Budapestről jelentik: Az Egervár állomásán veszteglő cirkusz farkaskétérecéből kiszabadult egy farkaskölyök és három utast megharapott. Az állomáson várakozó utasok között nagy pánikot idézett elő a farkas megjelenése, a bátrabbak közül többen üldözöbe vették és a cirkusz személyzetének segítségével elfogták az elszabadult farkast.

Hűtlen szeretője miatt a halálba készült. Kalavanszki Anton beográdi kórházi szolga tegnap Zemunban öngyilkossági szándékából szublimátoldatot ivott. Súlyos belső sérüléseivel kórházba szállították. Kihallgatásakor kijelentette, hogy szeretője hűtlensége miatt akart az életétől megválni.

A tanulóifjúságnak harisnyák, szoklik, zsebkendők, fehérneműk, őszi szövetek stb. legelőnyösebben Maksim Stein üzletében szerezhetők be. Ön is tegyen próbavásárlást. (210)

A kisváros.

Pupinova ulica.

Most teríti rá a megyeháza felől lassu szárnyakon érkező alkony barna fátylait a kisvárosra. Valahol az égi szférák tájékán a természet láthatatlan keze már készítgeti az éjjeli csillagos bakacsintját, hogy felcsereje vele a könnyű, barna fátylakat. Háznak tájékán, a Pupinova ulicában, a magasságokkal kacérkodó, öreg akácfaák ihletett csöndben várják az őszi est gyors színeváltozását.

Lassankint a szomszédok kikerülnek az uccára. Odabenn a kicsi házakban pihen a szerszám, a tü már aludni bujt a készülő ruha puha szövetebe, a fűrészes annyi lihegő reszelés után elnémulva nyújtózik a sutban, a kerti kapa ájultan nekítámaszkodik az öreg kerítésnek és a ceruza is elgondolkodva nyulik el az elfakult munkaasztalon. A méla csöndbe borult műhelyekben nappali gondok suhanó árnyékai lengenek.

Öreg anyóka padot vonszol a ház elé, leül és összehuzott szemöldökkel hosszan néz bele a lomha, álmodozó uccába. Ujabb öregasszony kerül elő a szomszédos házikóból, melléje telepszik, a beszélgetésük néhány halk sóhaj, csöndes fejbölgatás és kicsi, krákolgó köhögés. Fölöttük egyhangú bölgatással vén akác fáradt lombja köszönti őket, de levelei már álomra bujnak, mint összehajtott bárányok az esti kárámban.

Az Ég öreg szolgája, a hűséges hold, már készül felteríteni a kopott földre a csillogó ezüstszőnyeget és apró csillagszemek szigorúan ellenőrzik a vén égi eseléd munkáját.

Dr. Mrkusity Jozip becskerekai ügyvéd két és fél hónapos távollét után visszatért Beccskerekre és átvette Zsitni téri ügyvédi irodája vezetését. (1442)

Huszár Sándor: Most én vagyok soron! A Vajdaság zsiros, gazdag és kegyetlen televényéből ritkán nőnek költők. A közeljövőben egy a Vajdaságban született, tehát közénk tartozó fiatal poeta első verseskönyvével fog jelentkezni. Huszár Sándor: „Most én vagyok soron!” címmel adja ki a verseskönyvét, tehát mindazok, kik szeretői a magyar irodalomnak, ez egyszer tegyék kötelességüknek, hogy Huszár verseskönyvét megrendeljék, Huszár Sándort nem dicsérni akarjuk, mert ha tehetség és érték, akkor dicsérni fogják őt a versei. Azonban Huszár Sándor él és ír és közöttünk van, tehát kell, hogy tudomást vegyünk róla, kell hogy támogassuk. Huszár Sándor könyvének ára 30 dinár. Előfizetéseket a „Torontál” szerkesztősége is elfogad.

Uj zongorák bécsi és angol rendszerűek (használtak is) raktáron. Hegedűk, minden más hangszer, hurok stb. az iskolaszervező Lenhardt hangszerkészítőnél. (671)

Szerencse, egészség és — Vilim Herzfeld-féle cipő! (1051)

Nyitott, apró ablakokból gramofon-vagy rádió vidám hangjai sietnek ki a kisvárosi uccába és elkóborolnak az alacsony háztetők fölé, mint bűvös, pajkos szellőcskék.

Néhány lakásban már becsukták az ablaktáblákat és ezzel — akárcsak a villanylámpát — lecsavarták a mai napot, amelyből elég volt testnek és léleknek egyaránt. Odabenn talán gyűrött párnán a homlok misztikus boltozata alól két égő csillag mered a sötétbe, aminek tüzeit a gond apró koboldjai szitják és élesztik.

Másutt még ég a villany, az ablak tárva és az asztalra könyökölve, fiatal fej hajlik egy könyv fölé. Mese-alakok lengenek láthatatlanul körülötte, játszanak a lelkével és emelik, ragadják a képzélet szenzációs, mozgalmas világába. Arcára az izgalom pirosszirmu rózsákat ültet és a gondolat játékos tolla kusza redőkből elmosódó ábrákat rajzol a homlokra.

Az ucca sok apró nesze lassankint elül és bensőséges, mély csönd öleli már körül a félszegen meghuzódzkodó házakat. De mintha ennek a némaságnak is szava volna, mintha valami titokzatos sugdolódzás élne a holdvilágos tetők fölött, mintha az ég leszálló angyalai nagy-nagy titkokat sugnának egymásnak az elfáradt, álomszomjas emberekről.

Az ucca sötét oldalán kemény léptek koppannak. Ki lehet, merre tart? Nem fontos. Békés szándéku ember a békés uccában, aki tudata alatt jóéccakát kíván minden háznak.

Egy kert palánkjá mögül lágy esti illat bujik elő a merengő, kihalt kisvárosi uccára. Az elaludt, meghalt napnak utolsó, drága üzenete.

— odi.

Iskolázató szülők figyelmébe! A becskerekai gimnázium, leánygimnázium, kereskedelmi akadémia, szerb polgári iskola, magyar és német (zárda) polgári leányiskola és az összes becskerekai és környékbeli elemi népiskolák részére előírt és a miniszter által legújabbban jóváhagyott tankönyvek, szerb, magyar és német nyelven, eredeti kiadói áron kaphatók Ljubinko Drndarszki „PRAVDA” könyv- és papírkereskedésében, Veliki becskerek, Városházépület. — Ugyanott az összes tanintézetek részére előírt állami kiadási nyomtatványok és füzetek. Minden iskolai és irodai felszerelési cikk, író- és rajzszerek, táskák, szijak stb. a legjobb minőségben, nagy választékban és meglepően olcsó áron. (1429)

A kladóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Od načelnika grada Vel. Bečkereka. Broj 20.801/1929. XXIII

Izdavanje pod zakup gradske zaprege.

Grad Vel. Bečkerek održaće prvu ofertalnu licitaciju u kancelariji gradskog načelnika na dan 3. oktobra 1929. god. pre podne u 11 sati za izdavanje pod zakup gradske zaprege za vreme od 1. januara 1930. do 31. decembra 1930. god.

Uslovi, po kojima će se licitacija održati, mogu se dobiti svakog dana za vreme zvaničnih časova kod gradskog računovodstva.

Veliki Bečkerek, 30. avgusta 1929.

Stefanović,
gradski načelnik.

Od načelnika grada Vel. Bečkereka. Broj 20.802/1929. XXIV

Nabavka zimskih cipela.

Grad Veliki Bečkerek održaće prvu ofertalnu licitaciju 2. oktobra 1929. god. u 11 sati pre podne u kancelariji gradskog računovodstva za nabavku 71 pari zimskih cipela za gradske poslužitelje, uručitelje, redare i t. d.

Rok liferovanja je 4 nedelje od primanja porudžbine. Ponude moraju biti snabdvene sa taksom od 100 Din i na kovertu naznačeno „Ponuda za cipele“.

Kaucija se polaže u smislu čl. 88. zakona o drž. računovodstvu.

Isto tako uz ponudu mora se priklučiti uverenje o nadmetačkoj sposobnosti, kao i uverenje o isplacenoj porezi, a u ponudi ima se naznačiti, da su svi uslovi poznati i da se istima podvrgava.

Naknadno prispela ponude, kao one koje ne odgovaraju odredbama čl. 87, 88., 90, 91. i 93. zakona o drž. računovodstvu, neće se uzeti u obzir.

Grad zadržava sebi pravo, da dodeli posao onome ponudjaču, koji bude stavio najpovoljniju ponudu bez obzira na cenu.

Uslovi, po kojima se ima izvršiti licitacija, mogu se za vreme zvaničnih časova kod gradskog računovodstva dobiti.

Veliki Bečkerek, 30. avgusta 1929.

Stefanović,
gradski načelnik.

ALTERNATIVE A legjobb gramofon márkák A legjobb slágerlemezek részletezésére

O·R·I·E·N·T B·I·O·S·K·O·P
 Csütörtökön, szept. 12 én 5, 7 és 9 órákor
 SZENZÁCIÓ! SZENZÁCIÓ!
 JÖNI JÖNI
Josephita. Kék gyémánt.
 Dráma 6 felvonásban.
 Főszereplők: Konrad Nagel, Elean Boardmann és Lawrence Gray.

Felhívás.
 Ismeretlen tettes által megölt néhai Molnár Sándorné szül. Preschl Irma beográdi, illetve bókai lakos örökösének megbízásából felszólítjuk mindazokat, akik tudomással bírnak az elhunyt értékeiről, bankbetéteiről és egyéb vagyontárgyairól, hogy erre vonatkozó tudomásukat velünk közölni sziveskedjenek.
 Teljes felelősséget vállalunk aziránt, hogy a bejelentő nevét a legtekélyesebb diszkrecióban tartjuk.
 Egyben tudatjuk, hogy mindazon értékekből, melyek a fenti módon jutnak tudomásunkra, a fellelendő, illetve behajtandó érték 25%-ot adja jutalomképpen ügyfelünk a bejelentőnek.
 Dr. Rajkó Tószó ügyvéd, V. Becskerek,
 Dr. Fényes Jenő és
 Dr. Fényes Endre ügyvédek, Debrecen.

1440

Objava.
 Potpisano opštinsko poglavarstvo odredjuje traganje za rekrute:
 Kucora Franje Erzebete, Nikin Živa Kuzme, Panican Kalman Miše, Pap Peter Miše, Pracko Tibor Josifa rodj. 1909. god.; Gavrik Elemer Gustava rodj. 1907. god.; Vegse Stevan Miše, Gavrik Tivadar Gustav, Engi Pavel Jovana, Pukaji Jozef Josifa rodj. 1904. god.; Halaši Peter Josifa rodj. 1902. god.; Balint Iles Janoš, Canadi Iles Ilesha rodj. 1901. god.; Koso Miša Miše rodj. 1904. god.; Topor Pero Paje, Palacintaric Lajos Ljudevica rodj. 1900. god. i Kovač Djura Janoš rodj. 1899. god., koji su rodjeni u Slov. Aradcu.
 U isto vremene moli se sve nadležne vlasti, da izvole odrediti traganje za istima na svome području i u slučaju pronalaska strazarno sprovesti ovoj opštini.
 U Slov. Aradcu, 9. septembra 1929.
 1435 Opštinsko Poglavarstvo.

A TANULÓFJUSÁGNAK
 minden iskolai felszerelési cikket a legnagyobb választékban, elsőrangú minőségben és a legolcsóbb áron nyújtja 1431
KOLÁR MILOS
 könyv- és papírkereskedése, pénzügyi palota

A Grünbaum-udvarban azonnalra kiadó két egymásba nyíló
helyiség, 1425
 — esetleg külön is. —
 Irodának nagyon alkalmas.

Francia, angol, olasz és német
 nyelvtanokat ad, jutányos áron, egyetemet végzett fiatalalamban. 1390
 Cím a TORONTAL kiadóhivatalában

LEGHÖRN
 tojók és fiatal kakasok
 leghíresebb törzsek ivadékai,
 — eladók. — 1394
GALLUS-farm, Bácskatopola.

Butorozott uccai szoba
 kiadó 1443
 Veresmartijeva ucca 25. sz.
 Érdeklődni minden délután lehet

KÉZIMUNKÁZÓ HÖLGYEK FIGYELMÉBE!
 Schwanenwolle Az összes jómárkájú kézimunkafonalak
 DMC - C+BRESSON - HATTYU - CSILLAG GALAMB - HÁROM KENYELFUTÓ védjeggyel stb.
 a „Tündérújjak” c. kézimunkaszaklapban előforduló összes anyagok szín és szám szerint, az összes szövetek, előnyomatott és megkezdett kézimunkák.
 Csupa elsőrangú és friss aru! Dus választék! Szolid árak!
Molnár Mihály
 kötött, szövött, rövidáru-, divatáru- és kézimunkakereskedése
 Alekszandrova ucca 3. 1441

Szülők és diákok figyelmébe!
 Az összes iskolai könyveket és írószereit az államilag engedélyezett, könyvszaküzletben vegye meg, tehát
a Djacka Knjižara-ban, HUGO REISS-nél
 Kr Alekszandrova ucca 7., ahol a legnagyobb választékban és a legolcsóbban vásárolhat Minden nem megfelelő könyvet vissza cserélek, vagy a pénzt visszadom. — Minden diák a Diákkönyvkereskedésben vásárol a legjobban. 1436

Ha foglalkozást keresel, itt állj meg!!
 Mióta keresel foglalkozást, — bizonyára már hónapok óta és nem „találsz!” Miért nem találsz? Mert vagy nem vagy elég élelmes, vagy pedig arra vársz, hogy valaki más találjon egy megfelelőt a Te részre. És Te csak szépen vársz tovább türelmesen, vagy türelmetlenül, esetleg kétségbeesetten; valószínűleg a jobb időkre, vagy pedig alighanem a sült galambra.
 Azt azonban már látod, hogy nem segít rajtad senki, ha csak magadon nem fogsz segíteni és bizonyára azt is látod, hogy mindaz, aki dolgozik boldogul és megél. Az ilyen azután nincsen rászorulva más ember kegyére és pártfogására.
 Ne „keress” tehát még tovább is foglalkozást, mert kár minden percért, meg azután hónapok óta látod, hogy úgy sem „találsz”, fogd meg tehát azonnal okosan, élelmesen a dolog végét és foglalkoztasd saját magadat!
 Önnállósítsd magad és légy a magad ura! Csekély 3160 dinár kell hozzá, az sem egyszerre és máris állandó kegyered van, Neked is, meg családodnak is.
 Egy kis géppel végezhető szép, tiszta és könnyű háziiparra tanítunk be teljesen ingyen 8 nap alatt és saját szobádban keresed meg játszva a napi 120—150 dinárodát. Ha hozzátartozóid segíteni akarnak, kétszeresére is emelhető a kereset.
 E háziipar még a legkisebb községben is 5—6 helyen üzhető, mert oly olcsó közszükségleti cikket állítasz elő, melyre mindenkinek, kicsinynek, nagyoknak, férfinak, nőnek, urnak, parasztnak egyaránt szüksége van. A gépecske árát, ha nem hamarabb, de 3 hét alatt megkerested és hacsak egy kicsit ügyes vagy, a második hónapban még egy második gépecskét állítasz be saját üzemedbe.
 Németországban több mint 700 000 férfi, nő, ifjú, öreg, volt hivatalnok, kereskedő, iparos és nyugdíjas létesített magának tisztességes és biztos existenciát ezen igen népszerűvé lett új háziipar elsajátítása és üzése által. Mert a németek élelmesek! Ugyanezt megteheted Te is!
 A gép részletfizetésre, bérmentve hozzád szállítva, ingyenes betanítással csak 3150 dinárba kerül — Külön 10 dinárba kerül a hozzávaló fűzetecske, mely képen mutatja be a szobában forgó háziipar üzését, a gép kezelését, használati utasítását, az üzem megindítására, az igen olcsó anyag beszerzésére (melyet ugyanis a rendelők hoznak hozzád az általad készített áru értékesítésére és minden egyébre vonatkozó tudnivalókat).
 Írásban biztosítunk Téged, hogy ha tényleg dolgozni akarsz, nem fogod megbánni, ha ezt a könnyű és szép mesterséget megtanulod, önzölni fogsz hozzád a rendelők és ne felejtse el, hogy a mesterség kegyér Pénz nélkül nincs üzlet, szárszám nélküli nincs ipar!
 Első dolgod legyen még ma egy részletes ismertető könyvecskét rendelni, amely megadja Neked a minden további szükséges utasításokat. A könyvecskét bérmentve megküldi Neked 12 dinár előzetes befizetés ellenében a németországi Grauert gépgyár részvénytársaság jugoszláviai kizárólagos vezérképviselője és irodája: 1310
BERÉNYI ZSIGMOND, OSIJEK, I., KREZMINA ULICA 13.
 Utánvéttel nem küldjük a könyvecskét. Levélben se bélyegget, se pénzt ne tessenek küldeni. Felelősséget csekis postautalványon befizetett összegért vállalhatunk.

Köztudomásu
 hogy a harisnya, zokni, fehérnemű, zsebkendő, lötöttáru és az összes rövidáru
RÖHRICH-nél (Pányi-palota) 862
 Nagy választék! a legolcsóbb! csipkében!

A becskeréki gimnáziumok, kereskedelmi akadémia, polgári iskolák és az összes elemi iskolák részére hivatalosan előírt szerb, magyar- és németnyelvű
tankönyvek,
 ugyszintén író-, rajz és festőszerek a legjobb minőségben és nagy választékban, zongora- és hegedűiskolák és egyéb zeneművek a legjutányosabb áron kaphatók 1394
Mangold L. könyv- és papírkereskedésében •• Nagy választék modern irodalmi, V. Becskerek, Alekszandrova (Fő) u. •• tudományos és zeneművekben.

BENCZE-féle PATENT
 ESSLINGENI GÖRDÜLŐ FAREDŐNYÖK a legjobbak
 Minél és aránylatot díjtalanul küldünk
BENCZE ANTAL és FIA
 ESSLINGENI GÖRDÜLŐNYÁZALU ÉS SZÖVÖTT FAREDŐNYGYÁR
VEL.BECKEREK

Régi gazság,
 hogy éppen a rövid, kötött- és divatáru szakmában a vásárlóközönség ott fedezheti legjobban szükségletét, ahol a választék a legnagyobb.
 Az is köztudomásu, hogy a Bánát egyetlen szakmabeli üzletében nem áll rendelkezésére a vásárló közönségnek oly gazdag választék, mint a
Rövidáru r. t. nál az „Arany kalapács” hoz, Vel. Becskereken,
 (a Népbank r. t. épületében, Főucca, telefon 313.)
 Legdusabb választék, szolid árak és előzékeny kiszolgálás volt és marad a
Rövidáru r. t. U. Becskerek
 üzleti mottója.
 Az „Arany kalapács”-hoz. 1421 Telefon 313